

Dosarul nr. 2rh-139/19
2rh-1/2020

prima instanță: Judecătoria Centru, mun. Chișinău (jud. N. Mazur)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: I. Cimpoi, A. Doga, M. Guzun)
instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud: I. Sîrcu, V. Clevadi, D. Mardari, O. Sternioală, I. Druță)

Î N C H E I E R E

19 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Dumitru Mardari
Nicolae Craiu
Galina Stratulat

examinând cererea de revizuire depusă de Ion Șiman,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Șiman
împotriva Societății pe Acțiuni „Moldova-Film”, intervenient accesoriu Ministerul
Culturii al Republicii Moldova cu privire la declararea nulității hotărârilor și
proceselor-verbale ale consiliului și adunării generale a acționarilor, restabilirea în
funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la serviciu, repararea prejudiciului
moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 16 aprilie 2014 a Curții de Supreme de Justiție și
împotriva încheierilor din 9 decembrie 2015, 8 iunie 2015, 28 iunie 2016 și 12 iulie
2016 ale Curții Supreme de Justiție,

c o n s t a t ă :

La 14 ianuarie 2011, Ion Șiman a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Camerei Înregistrării de Stat și SA „Moldova-Film”, solicitând anularea
deciziei din 11 ianuarie 2011 a Camerei Înregistrării de Stat privind înregistrarea
modificărilor, anularea procesului-verbal nr. 6 din 10 decembrie 2010 al ședinței
consiliului societății, anularea procesului-verbal nr. 8 din 22 decembrie 2010 al
ședinței extraordinare a consiliului societății și a procesului-verbal nr. 9 din 28
decembrie 2010 al adunării generale extraordinare a acționarilor SA „Moldova-
Film”.

La 26 aprilie 2011, Ion Șiman a depus cerere de modificare a pretențiilor,
solicitând: declararea nulității procesului-verbal nr. 8 din 22 decembrie 2010 al
ședinței extraordinare a consiliului SA „Moldova-Film” și a deciziei aprobate în
temeiul acestui proces-verbal; declararea nulității procesului-verbal nr. 9 din 28
decembrie 2010 al adunării generale extraordinare a acționarilor SA „Moldova-
Film” și a hotărârii aprobate în temeiul acestui proces-verbal, declararea nulității
deciziei Camerei înregistrării de Stat din 11 ianuarie 2011 privind înregistrarea
modificărilor; declararea nulității procesului-verbal nr. 11 din 11 ianuarie 2011 al
ședinței consiliului SA „Moldova-Film” și a deciziei aprobate în baza acestui proces-
verbal; declararea nulității procesului-verbal nr. 12 din 17 ianuarie 2011 al adunării

generale extraordinare a acționarilor SA „Moldova-Film” și a hotărârii privind încetarea contractelor individuale de muncă din 16 ianuarie 2006 și din 2 octombrie 2006 încheiate între consiliul SA „Moldova-Film” și Ion Șiman; declararea nulității ordinului nr. 39-C din 13 aprilie 2011 al SA „Moldova-Film” privind eliberarea carnetului de muncă cu efectuarea inscripției „Eliberat din funcție în legătură cu încetarea contractului individual de muncă conform art. 83 din Codul muncii, în baza hotărârii adunării generale extraordinare a acționarilor”; restabilirea sa în funcția de director general (administrator) al SA „Moldova-Film; încasarea din contul SA „Moldova-Film” în beneficiul său a salariului pentru perioada absenței forțate de la lucru, începând cu 13 aprilie 2011 și până în ziua restabilirii în funcție și repararea prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei; încasarea în mod solidar din contul SA „Moldova-Film” și Camerei Înregistrării de Stat în beneficiul său a cheltuielilor de judecată, obligarea Camerei Înregistrării de Stat să înregistreze și să consemneze în Registrul de stat al persoanelor juridice, în calitate de administrator al SA „Moldova-Film”, pe Ion Șiman.

Prin încheierea din 25 mai 2011 a Curții de Apel Chișinău, au fost separate pretențiile înaintate de Ion Șiman, fiind dispusă reținerea pentru examinare în procedura contenciosului administrativ a acțiunii cu privire la declararea nulității deciziei din 11 ianuarie 2011 a Camerei Înregistrării de Stat privind înregistrarea modificărilor. Pretențiile cu privire la declararea nulității procesului-verbal nr. 6 din 10 decembrie 2010 al ședinței consiliului societății, procesului-verbal nr. 8 din 22 decembrie 2010 al ședinței consiliului societății, procesului-verbal nr. 9 din 28 decembrie 2010 al adunării generale extraordinare a acționarilor, procesului-verbal nr. 11 din 11 ianuarie 2011 al ședinței consiliului societății și procesului-verbal nr. 12 din 17 ianuarie 2011 al adunării generale extraordinare a acționarilor SA „Moldova-Film”, au fost strămutate pentru a fi examinate în fond în instanța de drept comun, Judecătoria Centru, mun. Chișinău.

Prin decizia din 20 iulie 2011 a Curții Supreme de Justiție, a fost respins recursul declarat de Ion Șiman, fiind menținută încheierea din 25 mai 2011 a Curții de Apel Chișinău.

La 3 ianuarie 2012, Ion Șiman a depus cerere de concretizare a acțiunii împotriva SA „Moldova-Film”, intervenient accesoriu Camera Înregistrării de Stat, solicitând: declararea nulității procesului-verbal nr. 8 din 22 decembrie 2010 al ședinței extraordinare a consiliului SA „Moldova-Film” și a deciziei aprobate în temeiul acestui proces-verbal; declararea nulității procesului-verbal nr. 9 din 28 decembrie 2010 al adunării generale extraordinare a acționarilor SA „Moldova-Film” și a hotărârii aprobate în temeiul acestui proces-verbal; declararea nulității procesului-verbal nr. 11 din 11 ianuarie 2011 al ședinței consiliului SA „Moldova-Film” și a deciziei aprobate în baza acestui proces-verbal; declararea nulității procesului-verbal nr. 12 din 17 ianuarie 2011 al adunării generale extraordinare a acționarilor SA „Moldova-Film” și a hotărârii privind încetarea contractelor individuale de muncă din 16 ianuarie 2006 și din 2 octombrie 2006, încheiate între consiliul SA „Moldova-Film” și Ion Șiman; declararea nulității ordinului nr. 39-C din 13 aprilie 2011 al SA „Moldova-Film” privind eliberarea carnetului de muncă cu efectuarea inscripției „Eliberat din funcție în legătură cu încetarea contractului individual de muncă conform art. 83 din Codul muncii, în baza hotărârii adunării generale extraordinare a acționarilor”; restabilirea sa în funcția de director general (administrator) al SA „Moldova-Film; încasarea din contul SA „Moldova-Film” în

beneficiul său a salariului pentru perioada absenței forțate de la lucru, începând cu 13 aprilie 2011 și până în ziua restabilirii în funcție și repararea prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei, obligarea Camerei Înregistrării de Stat să înregistreze și să consemneze în Registrul de stat al persoanelor juridice, în calitate de administrator al SA „Moldova-Film”, pe Ion Șiman.

La 24 februarie 2012, Ion Șiman a depus cerere de completare a acțiunii împotriva SA „Moldova-Film”, intervenienți accesorii Camera Înregistrării de Stat și Ministerul Culturii al Republicii Moldova, solicitând declararea nulității procesului-verbal nr. 7 din 15 decembrie 2010 al ședinței extraordinare a consiliului SA „Moldova-Film” și a deciziei aprobate în temeiul acestui proces-verbal.

Prin hotărârea din 10 mai 2012 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău, acțiunea depusă de Ion Șiman împotriva SA „Moldova-Film”, intervenienți accesorii Camera Înregistrării de Stat și Ministerul Culturii al Republicii Moldova cu privire la declararea nulității hotărârilor și proceselor-verbale ale consiliului și adunării generale a acționarilor, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la serviciu, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. Au fost încasate din contul lui Ion Șiman în beneficiul SA „Moldova-Film” cheltuielile de asistență juridică în sumă de 6500 lei.

Prin decizia din 7 august 2012 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Ion Șiman, fiind casată hotărârea din 10 mai 2012 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de fond.

La 24 septembrie 2012, Ion Șiman a depus cerere de concretizare și modificare a pretențiilor împotriva SA „Moldova-Film”, intervenient accesoriu Ministerul Culturii al Republicii Moldova. Conform cererii menționate, reclamantul Ion Șiman a indicat că renunță la pretențiile înaintate împotriva Camerei Înregistrării de Stat cu privire la obligarea înregistrării sale în Registrul de stat al persoanelor juridice, în calitate de administrator al SA „Moldova-Film”.

Prin încheierea din 24 septembrie 2012 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău, a fost admis renunțul lui Ion Șiman la pretențiile cu privire la obligarea Camerei Înregistrării de Stat să înregistreze și să consemneze în Registrul de stat al persoanelor juridice în calitate de administrator al SA „Moldova-Film” pe Ion Șiman, iar procesul în această parte a fost încetat.

La 10 octombrie 2012, prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău, acțiunea depusă de Ion Șiman împotriva Societății pe Acțiuni „Moldova-Film”, intervenient accesoriu Ministerul Culturii al Republicii Moldova cu privire la declararea nulității hotărârilor și proceselor-verbale ale consiliului și adunării generale a acționarilor, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la serviciu, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată a fost respinsă ca neîntemeiată. Au fost încasate din contul lui Ion Șiman în beneficiul SA „Moldova-Film” cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5 000 lei.

Prin decizia din 19 decembrie 2012 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Șiman Ion, fiind menținută hotărârea instanței de fond.

La 17 aprilie 2013, prin decizia Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Ion Șiman, fiind casată decizia din 19 decembrie 2012 a Curții de Apel Chișinău, iar cauza restituită la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău.

Prin decizia din 30 mai 2013 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Ion Șiman, fiind menținută hotărârea din 10 octombrie 2012 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău.

La 16 octombrie 2013, prin decizia Curții Supreme de Justiție, au fost admise recursurile declarate de Ion Șiman, fiind casată decizia din 30 mai 2013 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău.

Prin decizia din 23 decembrie 2013 a Curții de Apel Chișinău, corectată prin încheierea din 24 decembrie 2013 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Ion Șiman, fiind casată hotărârea din 10 octombrie 2012 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea depusă de Ion Șiman a fost admisă parțial. Au fost recunoscute nule: procesul-verbal nr. 8 din 22 decembrie 2010 al consiliului SA „Moldova-Film” și decizia aprobată în baza acestui proces-verbal, procesul-verbal nr. 9 din 28 decembrie 2010 al adunării generale extraordinare a SA „Moldova-Film” și hotărârea aprobată în temeiul acestui proces-verbal, procesul-verbal nr. 11 din 11 ianuarie 2011 al consiliului SA „Moldova-Film” și decizia aprobată în baza acestui proces-verbal, procesul-verbal nr. 12 din 17 ianuarie 2011 al adunării generale extraordinare a acționarilor SA „Moldova-Film” și hotărârea aprobată în baza acestui proces-verbal privind încetarea contractelor individuale de muncă din 16 ianuarie 2006 și din 2 octombrie 2006, încheiate între consiliul SA „Moldova-Film” și Ion Șiman, ordinul nr. 39-C din 13 aprilie 2011 al SA „Moldova-Film” privind eliberarea carnetului de muncă a lui Ion Șiman cu efectuarea înscripției „Eliberat din funcție în legătură cu încetarea contractului individual de muncă conform art. 83 Codul Muncii în baza hotărârii adunării generale extraordinare a acționarilor SA „Moldova-Film”, procesul-verbal nr. 7 din 15 decembrie 2010 al consiliului SA „Moldova-Film” și decizia aprobată în baza acestui proces-verbal. A fost restabilit Ion Șiman în funcția de director general (administrator) al SA „Moldova-Film” începând cu 13 aprilie 2011. A fost încasat din contul SA „Moldova-Film” în beneficiul lui Ion Șiman, salariul pentru perioada absenței forțate de la locul de muncă, începând cu 13 aprilie 2011 și până la 23 decembrie 2013, data repunerii în funcție, în sumă de 449 532 de lei și prejudiciul moral în mărime de 13 899,60 de lei. În rest pretenția cu privire la încasarea prejudiciului moral a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. A fost încasat din contul SA „Moldova-Film” în beneficiul lui Ion Șiman cheltuielile de judecată în sumă de 5000 lei. A fost menționat, că hotărârea în partea restabilirii în funcție a lui Ion Șiman și încasării unui salariu mediu în mărime de 13 899,60 de lei, se execută imediat.

Prin decizia din 16 aprilie 2014 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de SA „Moldova-Film”, fiind casată decizia din 23 decembrie 2013 a Curții de Apel Chișinău și încheierea din 24 decembrie 2013 a Curții de Apel Chișinău, și menținut hotărârea din 10 octombrie 2012 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău.

Prin încheierea din 4 martie 2015 a Curții Supreme de Justiție, a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Ion Șiman împotriva deciziei din 16 aprilie 2014 a Curții Supreme de Justiție.

Prin încheierea din 27 mai 2015 a Curții Supreme de Justiție, a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Ion Șiman împotriva deciziei din 16 aprilie 2014 a Curții Supreme de Justiție.

Prin încheierea din 23 septembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție, a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Ion Șiman împotriva deciziei din 16 aprilie 2014 a Curții Supreme de Justiție.

Prin încheierea din 9 decembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea de recuzare a judecătorilor Curții Supreme de Justiție: Valeriu Doagă, Iuliana Oprea, Ion Corolevschi, Mihai Poalelungi, Svetlana Filincova, Tatiana Vieru, Dumitru Mardari, Ala Cobăneanu, Galina Stratulat, Tamara Chișca-Doneva, Sveatoslav Moldovan, Iulia Sîrcu, Oleg Sternioală, Iurie Bejenaru, Maria Ghervas, Petru Moraru, Vladimir Timofti, Nicolae Clima, Iurie Șumcov, Vera Macinscaia, Eugenia Fistican, Tatiana Răducanu și Svetlana Novac înaintată de Ion Șiman.

Prin încheierea din 3 februarie 2016 a Curții Supreme de Justiție, a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Ion Șiman împotriva deciziei din 16 aprilie 2014 a Curții Supreme de Justiție.

Prin încheierea din 8 iunie 2016 a Curții Supreme de Justiție, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea de recuzare a judecătorilor Curții Supreme de Justiție: Valeriu Doagă, Iuliana Oprea, Mihai Poalelungi, Svetlana Filincova, Tatiana Vieru, Dumitru Mardari, Ala Cobăneanu, Galina Stratulat, Tamara Chișca-Doneva, Sveatoslav Moldovan, Iulia Sîrcu, Oleg Sternioală, Iurie Bejenaru, Maria Ghervas, Valentina Clevadî, Ion Druță, Petru Moraru, Vladimir Timofti înaintată de Ion Șiman.

Prin încheierea din 29 iunie 2016 a Curții Supreme de Justiție, a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Ion Șiman împotriva deciziei din 16 aprilie 2014 a Curții Supreme de Justiție.

Prin încheierea din 12 iulie 2016 a Curții Supreme de Justiție, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea de recuzare a judecătorilor Curții Supreme de Justiție: Valeriu Doagă, Iuliana Oprea, Mihai Poalelungi, Svetlana Filincova, Tatiana Vieru, Dumitru Mardari, Ala Cobăneanu, Galina Stratulat, Tatiana Răducanu, Tamara Chișca-Doneva, Sveatoslav Moldovan, Iulia Sîrcu, Oleg Sternioală, Iurie Bejenaru, Maria Ghervas, Valentina Clevadî, Ion Druță, Nadejda Toma, Elena Covalenco, Ion Guzun, Nicolae Craiu, Mariana Pitic și Vladimir Timofti înaintată de Ion Șiman.

Prin încheierea din 7 septembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție, a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Ion Șiman împotriva deciziei din 16 aprilie 2014 a Curții Supreme de Justiție.

La 11 octombrie 2019, Ion Șiman a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 16 aprilie 2014 a Curții Supreme de Justiție, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei din 16 aprilie 2014 a Curții Supreme de Justiție, rejudecarea cauzei cu respingerea recursului ca fiind inadmisibil. Totodată Ion Șiman a depus cerere de revizuire și împotriva încheierilor din 9 decembrie 2015, 8 iunie 2015, 28 iunie 2016 și 12 iulie 2016 ale Curții Supreme de Justiție, prin care au fost respinse cererile de recuzare a judecătorilor Curții Supreme de Justiție, solicitând casarea acestora.

În motivarea cererii de revizuire depuse, revizuentul a invocat că cererile de revizuire depuse în perioada 1 decembrie 2014 - 30 iunie 2016 împotriva deciziei din 16 aprilie 2014 a Curții Supreme de Justiție, au fost examinate de judecătorii, care au participat la examinarea în fond a recursului.

Astfel revizuentul a menționat că prin decizia din 7 octombrie 2019 a Curții Constituționale, a fost statuat că cererile de revizuire care ajung la instanța de revizuire, nu pot fi repartizate judecătorilor care s-au pronunțat anterior printr-o hotărâre asupra fonului unei cauze penale a cărei revizuire de cere.

În acest context, revizuitul a specificat că la depunerea cererilor de revizuire anterioare a accentuat despre faptul că judecătorii care au participat la examinarea în fond a unei cauze civile, nu sunt în drept să examineze cererile de revizuire depuse în cadrul cauzei respective.

Prin urmare revizuentul, invocând decizia din 7 octombrie 2019 a Curții Constituționale, a notat că cererea de revizuire urmează a fi examinată de către judecătorii, care nu au participat la examinarea în fond a cauzei.

În drept, cererea de revizuire a fost depusă în temeiul art. 449 lit. b), lit. e¹) din Codul de procedură civilă.

La 4 noiembrie 2019, Curtea Supremă de Justiție a comunicat cererea de revizuire SA „Moldova-Film” și Ministerului Culturii, informându-i despre posibilitatea depunerii referinței. În mod corespunzător, dacă referința nu este prezentată până la examinarea cauzei, examinarea cererii se decide în lipsa acesteia.

Verificând decizia supusă revizuirii, în raport cu criticile formulate și în limitele temeiurilor de drept invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Ion Șiman, din motivele ce succed.

Inițial Colegiul punctează că în conformitate cu art. 452 alin. (1¹) Cod de procedură civilă, dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.

Astfel, Colegiul a decis examinarea cererii de revizuire fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei și orei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, or, este inoportună invitarea participanților la proces, întrucât argumentele expuse în cererea de revizuire au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței controlul actului judecătoresc contestat.

Posibilitatea revizuirii prevăzute de Capitolul XXXIX din Codul de procedură civilă reprezintă o procedură excepțională. Or, cererile de revizuire a hotărârilor judecătorești trebuie supuse unei analize stricte.

Astfel, art. 446 alin. (1), (2) Cod de procedură civilă prevede că pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol. Încheierile de încetare a procesului conform art. 265 lit. c) și d), precum și cele prin care se respinge acțiunea ca fiind tardivă conform art. 1861 pot fi supuse revizuirii. Încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii. În aceste cazuri, încheierile de inadmisibilitate a revizuirii nu se supun niciunei căi de atac.

În conformitate cu art. 447 lit. a) Cod de procedură civilă sunt în drept să depună cerere de revizuire părțile și alți participanți la proces.

Structura logico - juridică articolului 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă se fundamentează pe rațiunea că cererea de revizuire se depune în scris, iar revizuentul este obligată să indice temeiurile specificate expres și exhaustiv în articolul 449, anexând probele ce le confirmă.

În acest sens, instanța de judecată își propune să verifice respectarea acestor condiții legale pentru autorizarea unei asemenea cereri introduse pe o cale de atac de retractare, care pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară.

Luând în considerare cele menționate și în urma studierii cererii de revizuire, instanța de judecată constată că aceasta a fost depusă de subiectul abilitat cu dreptul de a revizui o hotărâre judecătorească în conformitate cu articolul 447 lit. a) din Codul de procedură civilă.

În temeiul art. 448 alin. (2) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

În speță, cererea de revizuire a fost depusă împotriva deciziei din 16 aprilie 2014 a Curții Supreme de Justiție, devenită irevocabilă de la pronunțare (Vol. VII, f.d. 136-147).

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în această cauză, revizuentul și-a întemeiat cererea pe articolul 449 lit. b) și lit. e¹) din Codul de procedură civilă, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei din 16 aprilie 2014 a Curții Supreme de Justiție, rejudecarea cauzei cu respingerea recursului ca fiind inadmisibil.

Cu referire la cererea de revizuire depusă în temeiul articolul 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța notează că articolul enunțat stipulează că revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Concomitent Colegiul învederează că de rând cu condițiile sus-menționate referitor la persoanele care sunt în drept de a depune cerere de revizuire, actele judecătorești supuse revizuirii, instanța competentă de a examina cererea de revizuire, se impune, în prealabil și obligația instanței de revizuire de a verifica termenele de depunere a cererii de revizuire în acord cu art. 450 din Codul de procedură civilă.

Or, în conformitate cu art. 450 lit. b) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele sau faptele esențiale ale cauzei care nu i-au fost și nu puteau să-i fie cunoscute anterior, dar nu mai târziu de 5 ani de la data rămânerii irevocabile a hotărârii, încheierii sau deciziei în cazul prevăzut la art. 449 lit. b) Codul de procedură civilă.

Totodată, anterior expunerii în privința admisibilității cererii de revizuire depuse de Ion Șiman, Colegiul consideră necesar de a efectua o retrospectivă a actelor judecătorești pronunțate la caz, precum și a circumstanțelor/ faptelor esențiale care, în opinia revizuentului, justifică temeinicia cererii de revizuire.

Astfel, prin hotărârea din 10 octombrie 2012 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău, acțiunea depusă de Ion Șiman împotriva SA „Moldova-Film”, intervenient accesoriu Ministerul Culturii al Republicii Moldova cu privire la declararea nulității hotărârilor și proceselor-verbale ale consiliului și adunării generale a acționarilor, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la serviciu, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 23 decembrie 2013 a Curții de Apel Chișinău, corectată prin încheierea din 24 decembrie 2013 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Ion Șiman, fiind casată hotărârea din 10 octombrie 2012 a Judecătoriei

Centru mun. Chișinău și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea depusă de Ion Șiman a fost admisă parțial.

Prin decizia din 16 aprilie 2014 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de SA „Moldova-Film”, fiind casată decizia din 23 decembrie 2013 a Curții de Apel Chișinău și încheierea din 24 decembrie 2013 a Curții de Apel Chișinău, și menținut hotărârea din 10 octombrie 2012 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău.

La 1 decembrie 2014, 10 aprilie 2015, 24 iulie 2015, 1 octombrie 2015, 18 aprilie 2016 și 30 iunie 2016, Ion Șiman a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 16 aprilie 2014 a Curții Supreme de Justiție, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei din 16 aprilie 2014 a Curții Supreme de Justiție, rejudecarea cauzei, respingerea recursului declarat cu menținerea decizia din 23 decembrie 2013 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierile din 4 martie 2015, 27 mai 2015, 23 septembrie 2015, 3 februarie 2016, 29 iunie 2016 și 7 septembrie 2016 ale Curții Supreme de Justiție au fost respinse ca fiind inadmisibile cererile de revizuire depuse de Ion Șiman împotriva deciziei din 16 aprilie 2014 a Curții Supreme de Justiție.

Colegiul relevă că prezenta cerere de revizuire a fost depusă în temeiul art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă.

Art. 450 lit. b) Cod de procedură civilă statuează că cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele sau faptele esențiale ale cauzei care nu i-au fost și nu puteau să-i fie cunoscute anterior, dar nu mai târziu de 5 ani de la data rămânerii irevocabile a hotărârii, încheierii sau deciziei - în cazul prevăzut la art. 449 lit. b).

Astfel, termenul de depunere a cererii de revizuire reprezintă intervalul de timp în interiorul căruia poate fi exercitată calea de atac a revizuirii.

În această ordine de idei, pornind de la faptul că decizia Curții Supreme de Justiție a fost pronunțată la data de 16 aprilie 2014, Colegiul constată că, cererea de revizuire înaintată la 10 octombrie 2019, a fost depusă cu depășirea termenului prevăzut de lege de depunere a cererii de revizuire.

Simultan, chiar și în situația în care cererea de revizuire corespunde cerințelor legale ca formă și este bazată pe unul din temeiurile prevăzute de lege, pentru ca ea să fie admisă și în consecință prin actul de dispoziție a instanței să fie desființată o hotărâre irevocabilă, ea urmează a fi depusă în termen. Or, în prealabil, se impune obligația instanței de revizuire de a verifica termenele de depunere a cererii de revizuire în acord cu art. 450 Cod de procedură civilă (a se vedea „Oferta Plus” S.R.L. c. Moldovei, *ibidem*, § 109, Eugenia și Doina Duca c. Moldovei, 3 martie 2009, § 41, Lipcan c. Moldovei, *ibidem*, §17).

De altfel, această cerință este stabilită de către legiuitor și corespunde exigențelor Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului, care proclamă ca fiind un principiu asigurarea securității raporturilor juridice (a se vedea *Brumărescu c. României*, [GC] nr. 28342/95, § 61, ECHR 1999-VII; *Roșca c. Moldovei*, nr. 6267/02, § 24, 22 martie 2005).

Sub acest aspect, Colegiul notează că, în jurisprudența sa consecventă, Curtea Europeană a constatat în mod frecvent încălcări ale articolului 6 § 1 din Convenție, în special în cauzele care ridicau probleme cu privire la încălcarea principiului indicat supra (a se vedea *Popov c. Moldovei* (nr.2), 6 decembrie 2005, § 52-58;

Melnic c. Moldovei, 14 noiembrie 2006, § 38-44; Istrate c. Moldovei, 13 iunie 2006, § 46-61, Lipcan c. Moldovei, 17 decembrie 2013, § 17-21)

Chiar dacă legiuitorul indică la dreptul revizuentului de a depune cerere de revizuire în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele sau faptele esențiale ale cauzei care nu i-au fost și nu puteau să-i fie cunoscute anterior, adițional legislatorul punctează cert „dar nu mai târziu de 5 ani de la data rămânerii irevocabile a [...] deciziei”.

Cu privire la fondul cauzei, instanța notează că, în temeiul art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, procedura judiciară poate fi redeschisă în cazul când au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

În partea ce ține de circumstanțe noi descoperite, Colegiul reține că circumstanțele nou-descoperite pot fi definite ca totalitatea de fapte juridice (obiect al probației) care au putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, nu au fost cunoscute revizuentului anterior, dar existau până la momentul pronunțării hotărârii, care să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă, și dacă revizuentul dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

La caz, Colegiul observă că revizuentul nu a indicat circumstanțele nou-descoperite, care duc la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile și care au o importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile.

În subsidiar, Curtea Europeană a precizat că instanțele naționale urmează să folosească adecvat procedurile de revizuire, având în vedere principiile securității raporturilor juridice și preeminenței dreptului. Or, în esență, deciziile de a revizui hotărâri judecătorești irevocabile trebuie să fie în conformitate cu criteriile legale relevante, iar folosirea necorespunzătoare a unei astfel de proceduri poate fi contrară Convenției, pe motiv că rezultatul său - „pierderea” unei hotărâri judecătorești - este același ca și în cazul recursului în anulare (a se vedea Popov v. Moldova (nr. 2), citată mai sus, parag. 46. „Oferta Plus” S.R.L. c. Moldovei, ibidem, parag. 100 sau Eugenia și Doina Duca c. Moldovei, ibidem, parag. 33).

Suplimentar, Colegiul Curții Supreme de Justiție reiterează că, în speță, revizuentul și-a întemeiat cererea și în baza articolului 449 lit. e¹) din Codul de procedură civilă.

La acest capitol, instanța de judecată notează că revizuentul Ion Șiman a făcut referire la decizia nr. 106 din 7 octombrie 2019 a Curții Constituționale de inadmisibilitate a sesizării nr.134g/2019, privind excepția de neconstituționalitate a articolului 33 alin. (3), teza a II-a de la articolul 460 alin. (1) și articolul 463 alin. (1) din Codul de procedură penală.

În opinia revizuentului, cererea sa se încadrează și în temeiul prevăzut la articolul 449 alin. (1) lit. e¹) din Codul de procedură civilă, conform căruia, revizuirea se declară în cazul în care: a fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională și la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar instanța de judecată a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale sau din hotărârea Curții Constituționale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului.

Sub acest aspect, instanța de revizuire observă că Ion Șiman a susținut că judecătorii care au participat la examinarea în fond a unei cauze civile, nu sunt în drept să examineze cererile de revizuire depuse în cadrul cauzei respective.

Prin urmare revizuentul, invocând decizia nr. 106 din 7 octombrie 2019 a Curții Constituționale, a notat că cererea de revizuire urmează a fi examinată de către judecătorii, care nu au participat la examinarea în fond a cauzei.

Revenind la fondul cauzei și aplicând principiile analizate în combinație cu articolul 449 lit. e¹) din Codul de procedură civilă, Colegiul judiciar observă că o cerere de revizuire poate fi admisă în două situații distincte. În primul caz, atunci când a fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională și la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar în al doilea caz, din hotărârea Curții Constituționale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului.

În speță, Colegiul judiciar reiterează că cererile de revizuire depuse de Ion Șiman au fost examinate conform art. 448 Codul de Procedură Civilă, care prevede că cererea de revizuire împotriva unei hotărâri sau încheieri rămase irevocabilă prin neatacare se soluționează de instanța care s-a pronunțat asupra fondului. Cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

Prin decizia nr. 106 din 7 octombrie 2019 a Curții Constituționale, articolul dat nu a fost declarat neconstituțional.

Mai mult, din decizia enunțată a Curții Constituționale, de inadmisibilitate a sesizării nr. 134g/2019, privind excepția de neconstituționalitate a articolului 33 alin. (3), teza a II-a de la articolul 460 alin. (1) și articolul 463 alin. (1) din Codul de procedură penală, rezultă că această sesizare vizează Codul de procedură penală, care nu este incident în cazul de față.

În consecință, instanța reține că revizuentul Ion Șiman nu a prezentat nici un argument, care ar permite cumularea condițiilor prevăzute în mod clar și explicit la articolul 449 alin. (1) lit. e¹) din Codul de procedură civilă. Prin urmare, observațiile acestuia nu întrunesc criteriile analizate mai sus, iar, în atare situație, nu există temeiuri legale de a admite cererea de revizuire.

Colegiul învederează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată în lumina Preambulului Convenției, care declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (cauzele CtEDO, Brumărescu c României, Roșca c. Moldovei, citate sus).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judicata, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (Roșca c. Moldovei, § 25, Popov nr. 2 c. Moldovei, citate anterior).

Colegiul menționează că la depunerea prezentei cereri de revizuire împotriva deciziei din 16 aprilie 2014 a Curții Supreme de Justiție, Ion Șiman a solicitat și revizuirea încheierilor din 9 decembrie 2015, 8 iunie 2015, 28 iunie 2016 și 12 iulie 2016 ale Curții Supreme de Justiție, prin care au fost respinse cererile de recuzare a judecătorilor Curții Supreme de Justiție.

În conformitate cu art. 446 alin. (1), (2) Cod de procedură civilă pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol. Încheierile de încetare a procesului conform art. 265 lit. c) și d), precum și cele prin care se respinge acțiunea ca fiind tardivă conform art. 186¹ pot fi supuse revizuirii. Încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii.

Din sensul acestei norme de drept rezultă că obiect al cererii de revizuire pot fi doar actele judecătorești irevocabile.

Prin urmare, încheierile judecătorești, care nu se referă la fondul cauzei, nu se supun revizuirii.

În conformitate cu art. 15 Codul de procedură civilă, participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că încheierea de respingere a cererii de recuzare nu se supune nici unei căi de atac.

Așadar, în conformitate cu art. 446 Codul de procedură civilă, încheierile din 9 decembrie 2015, 8 iunie 2015, 28 iunie 2016 și 12 iulie 2016 ale Curții Supreme de Justiție, conform cărora au fost respinse cererile de recuzare a judecătorilor Curții Supreme de Justiție nu pot fi supuse revizuirii.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire a încheierilor din 9 decembrie 2015, 8 iunie 2015, 28 iunie 2016 și 12 iulie 2016 ale Curții Supreme de Justiție ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite unul din următoarele acte de dispoziție încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Din considerentele expuse supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, va respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Ion Șiman împotriva deciziei din 16 aprilie 2014 a Curții de Supreme de Justiție și împotriva încheierilor din 9 decembrie 2015, 8 iunie 2015, 28 iunie 2016 și 12 iulie 2016 ale Curții Supreme de Justiție.

În conformitate cu art. 269-270, 446, 452, 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Ion Șiman împotriva deciziei din 16 aprilie 2014 a Curții de Supreme de Justiție și împotriva încheierilor din 9 decembrie 2015, 8 iunie 2015, 28 iunie 2016 și 12 iulie 2016 ale Curții Supreme de Justiție, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Șiman împotriva Societății pe Acțiuni „Moldova-Film”, intervenient

accesoriu Ministerul Culturii al Republicii Moldova cu privire la declararea nulității hotărârilor și proceselor-verbale ale consiliului și adunării generale a acționarilor, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la serviciu, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu

Galina Stratulat